

RĒZEKNES PILSĒTAS

ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2013-2030

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pasūtītājs: **Rēzeknes pilsētas pašvaldība**
Reģ. Nr. 90000025465
Atbrīvošanas aleja 93, Rēzekne, LV-4601

Konsultants: **Rīgas menedžeru skola**
Elizabetes iela 45/47
Rīga, LV-1010

*Stratēģija izstrādāta, ņemot vērā projekta „Op Act”
rekomendācijas vietējo attīstības plānošanas dokumentu izstrādē.*

SATURS

1. PAR STRATĒGIJU	4
2. ESOŠĀ SITUĀCIJA.....	5
2.1. Pilsētas portrets	5
2.2. Vērtības	8
2.3. Attīstības resursi un iespējas (SVID).....	9
3. VĪZIJA: RĒZEKNES PILSĒTA 2030.gadā	11
4. RĒZEKNES SPECIALIZĀCIJA.....	12
4.1. Globālās tendences	12
4.2. Rēzeknes specializācija	12
5. RĒZEKNES PILSĒTAS STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS UN PRIORITĀTES	13
5.1. Stratēģiskais mērķis	13
5.2. Attīstības indikatori	14
5.3. Prioritātes	15
6. PRIORITĀTES	16
6.1. Rēzekne darbam	16
6.2. Rēzekne kultūrai	17
6.3. Rēzekne mācībām un jaunradei	17
6.4. Rēzekne sportam.....	18
6.5. Rēzekne mājām	18
6.6. Rēzekne sadarbībai.....	19
7. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA	20
7.1. Par telpiskās attīstības perspektīvu	20
7.2. Telpiskā attīstības perspektīva: struktūra un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas.....	20
7.2.1. Ražošanas teritorijas (Ziemeļu rajons)	20
7.2.2. Centrs	22
7.2.3. Jaukta pilsētas apbūve	22
7.2.4. Savrupmāju rajoni.....	22
7.2.5. Aktīvās atpūtas teritorijas	22
7.3. Funkcionālās saites ar piepilsētu.....	23
7.4. Galvenā transporta infrastruktūra	24
7.4.1. Ielu tīkls.....	24
7.4.2. Kravas tranzīts	25
7.4.3. Velotīkls.....	25
7.4.4. Dzelzceļš.....	25
7.5. Zaļā struktūra.....	26
7.6. Kultūrvēsturiskā struktūra.....	27
7.7. Galvenā inženiertehniskā infrastruktūra	28
7.8. Kompleksi attīstāmās teritorijas.....	29
8. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBA	30

1. PAR STRATĒGIJU

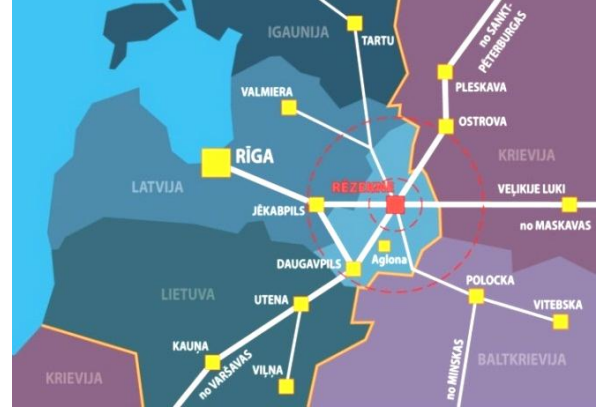
1. Līdzīgi kā Latvijā kopumā, Rēzeknei ir nepieciešama “spēku koncentrēšana” ekonomiskai izaugsmei.
2. Rēzeknes pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija) ir pašvaldības politikas dokuments, kas definē pilsētas ilgtermiņa attīstības vīziju, stratēģisko mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu.
3. Stratēģija ir vadlīnijas, Rēzeknes pilsētas attīstības programmas, nozaru attīstības plānošanas dokumentu, teritoriju plānojuma un lokālplānojumu izstrādei.
4. Stratēģija ir orientēta uz pozitīvām izmaiņām, atbildot uz jautājumiem, kā attīstās pilsēta, kāda ir tās loma valstī un reģionā, kā mazināt negatīvos demogrāfiskos procesus un iedzīvotāju aizbraukšanu un kā efektīvi izmantot esošos pilsētas un apkārtējo lauku teritoriju resursus reģiona konkurētspējai.
5. Izmaiņas var nodrošināt tikai kopīgs valsts, pašvaldību institūciju un privātu uzņēmēju darbs un katra individuāla līdzdalība.
6. **Stratēģija ietver šādas daļas:**
 - 6.1. **Rēzeknes portrets** – pamata fakti par Rēzeknes pilsētu un pilsētas rīcībā esošo resursu un līdzšinējo sasniegumu kopsavilkums, kas kopā veido pilsētas attīstības potenciālu.
 - 6.2. **Attīstības iespējas un resursi (SVID analīze)** – Rēzeknes pilsētas esošās situācijas analīzes kopsavilkums, kurā definētas stiprās un vājās puses, iespējas un draudi no Rēzeknes ilgtermiņa attīstības perspektīvas.
 - 6.3. **Vīzija 2030.gadam** – vēlamā situācija, kas, īstenojot mērķtiecīgu pasākumu kopumu, būs sasniegta 2030.gadā.
 - 6.4. **Stratēģiskais mērķis** – uz vīzijas sasniegšanu vērsts ilgtermiņa mērķis.
 - 6.5. **Attīstības indikators** – par stratēģiskā mērķa sasniegšanas progresu liecinošs kvantitatīvs vai kvalitatīvs rādītājs.
 - 6.6. **Prioritātes** – Rēzeknes pilsētas ilgtermiņa attīstības aktualitātes, kuras risināšana izvirzīta priekšplānā, salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.
 - 6.7. **Galvenās rīcības** – pašvaldības iniciēts vai nodrošināts pasākums, kuru plānots veikt ilgtermiņa mērķu sasniegšanai.
 - 6.8. **Telpiskās attīstības perspektīva** - Rēzeknes pilsētas attīstības vīzijai, stratēģiskajam mērķim un prioritātēm atbilstīgs telpiskās struktūras modelis, ko paskaidro vadlīnijas.
7. Stratēģija uzsākta ar Rēzeknes pilsētas Domes 2012. gada 13.aprīļa lēmumu Nr.164.
8. Stratēģijas izstrādē ievēroti attīstības plānošanas dokumentu izstrādi regulējošie normatīvie akti, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības metodika „Metodiskie ieteikumi ilgtspējīgās attīstības stratēģiju un attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”, kā arī Eiropas pilsētplānošanas rekomendācijas vietējo pašvaldību attīstības plānošanai, kas sagatavotas ERAF finansēta projekta „Op Act” ietvaros.

2. ESOŠĀ SITUĀCIJA

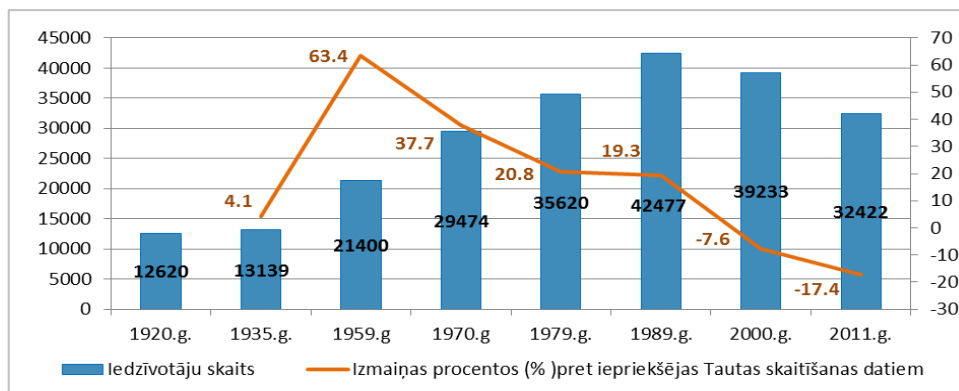
2.1. Pilsētas portrets

9. Rēzeknes pilsēta atrodas Eiropas Savienībā, Latvijas Republikā, Latgales reģiona centrā.

10. Rēzeknes aizsākumi saistīti ar IX-X gs. latgaļu pili pie Rēzeknes upes. Vairākus gadsimtus Rēzekne, tāpat kā Latgales reģions, bija vācu ordeņa sastāvā (minēta kā “Rositten”), Polijas-Lietuvas kņazistes sastāvā un Krievijas sastāvā līdz 1917.gadam, kad Latgales kongresā pieņēma vēsturisko lēmumu par Latgales reģionu atdalīšanos no Vitebskas guberņas un iekļaušanos neatkarīgajā Latvijas valstī.
11. Pilsētas tiesības Rēzeknei ir kopš 1773.gada.
12. Padomju varas gados Rēzekne bija rūpniecības centrs ar Vissavienības nozīmes uzņēmumiem. Tajā laikā pilsētas ziemeļu daļā uzbūvēja plašu rūpniecisko rajonu ar ražošanas uzņēmumiem un daudzdzīvokļu mājām.
13. Vecpilsēta veidojās ap Rēzeknes upi un kādreizējo viduslaiku apbūvi (Latgales iela). Pilsētas apbūve veidojās ap XIX gs. vidū izbūvēto Sanktpēterburgas – Varšavas ceļu (tagad galvenā pilsētas transporta ass - Atbrīvošanas aleja), un rietumu un ziemeļu daļā tā attīstījās līdz Maskavas un Varšavas dzelzceļa līnijām.
14. Rēzeknes **iedzīvotāju skaits** vēstures lokos ir būtiski mainījies. Pilsētas pašreizējā infrastruktūra būvēta padomju laikā, kad Rēzeknē dzīvoja 41 tūkstoši iedzīvotāju. Kopš tā laika iedzīvotāju skaits ir krities, un 2012.gada sākumā Rēzeknē dzīvoja tikai 32 tūkstoši. Pēdējās desmitgadēs Rēzeknē būtiski ir samazinājies rūpniecības sektors, palielinājies bezdarbs, notiek iedzīvotāju aizbraukšana, un iedzīvotāju skaita izmaiņām ir ilgstoša negatīva tendence.

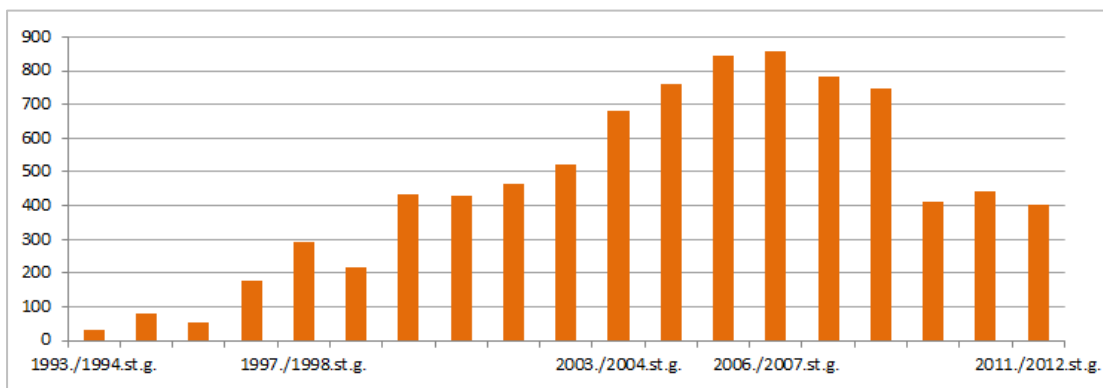
1.att. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Rēzeknē (pēc 1935., 1959., 1970.g., 1979.g., 1989.g., 2000.g. un 2011.g. Tautas skaitīšanas datiem)

15. Pilsētas **teritorija ir kompakta** – 18 km². Lielāks iedzīvotāju blīvums kā Rēzeknei starp nacionālā līmeņa pilsētām ir vēl tikai Rīgai. Nelielā pilsētas platība rada iespējas realizēt kompaktas pilsētas attīstības modeli – energoresursu un apsaimniekošanas izmaksu ietaupījumu, sakoptu publisko telpu, utt.
16. Rēzeknē darbojas **Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona**, kurā 18 uzņēmumos ir 700 strādājošo. Lielākā daļa no uzņēmumiem strādā eksportam.
17. Rēzeknē kopš 1993.gada darbojas **Rēzeknes Augstskola** ar 2000 studentiem (absolventu skaits - ik gadu 500). Augstskola sagatavo studentus ekonomikas, finanšu vadības, tiesību vadības, informāciju tehnoloģiju, būvniecības, dizaina, pedagoģijas un citās specialitātēs. Augstskolas zinātniskā darbība vērsta uz latgaliskās kultūrvēstures un identitātes saglabāšanu, reģiona ekonomikas stiprināšanu.

2.att. Absolventu skaits Rēzeknes Augstskolā (dati no www.ra.lv)

18. Rēzeknei, kas ir labi sasniedzama no dažādām reģiona vietām, ir liela nozīme kā **reģiona ekonomiskās attīstības un pakalpojumu centram**. Tomēr Rēzekne, tāpat kā citas Latgales pilsētas, vēl nav pilnībā realizējusi attīstības centra lomu; Latgale Latvijā asociējas ar laukiem.
19. Esošā ekonomikas struktūra ir balstīta pakalpojumos. Nodarbinātība ir ar izteiktu sabiedriskā sektora pārsvaru, un tā iespējas augt ir ierobežotas.

3.att. Nodarbināto iedzīvotāju skaits Rēzeknē 2010.gadā

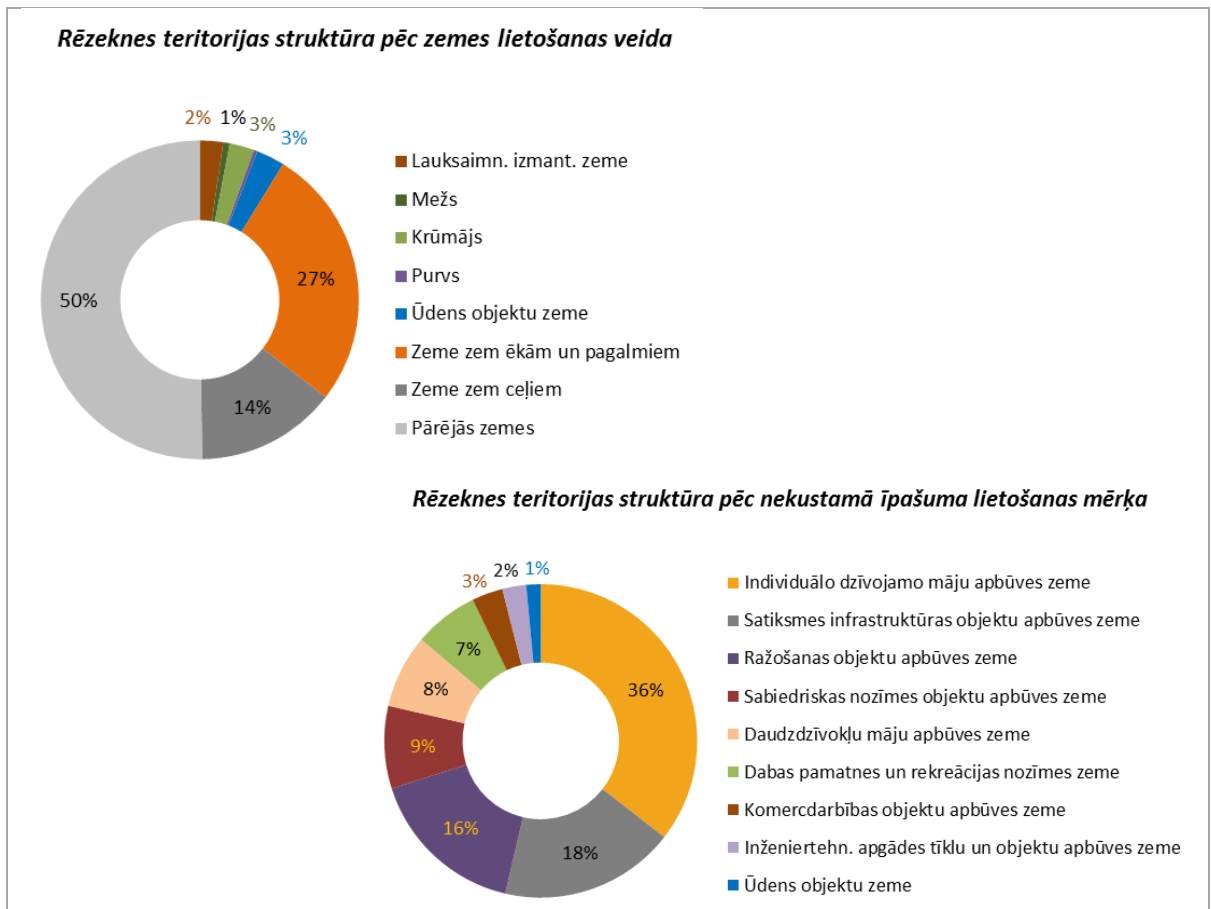
20. Rēzeknes pilsēta ir funkcionāli saistīta ar tuvo apkārtni – piepilsētas vasarnīcu rajoniem, atpūtas vietām pie ezeriem, SEZ uzņēmumiem Rēzeknes novadā.

21.

Pilsētas struktūru veido lielas individuālo dzīvojamo māju un saimnieciskās teritorijas. Transporta un ražošanas teritorijas ir ekstensīvi izmantotas; daudzviet ir nepieciešama revitalizācija.

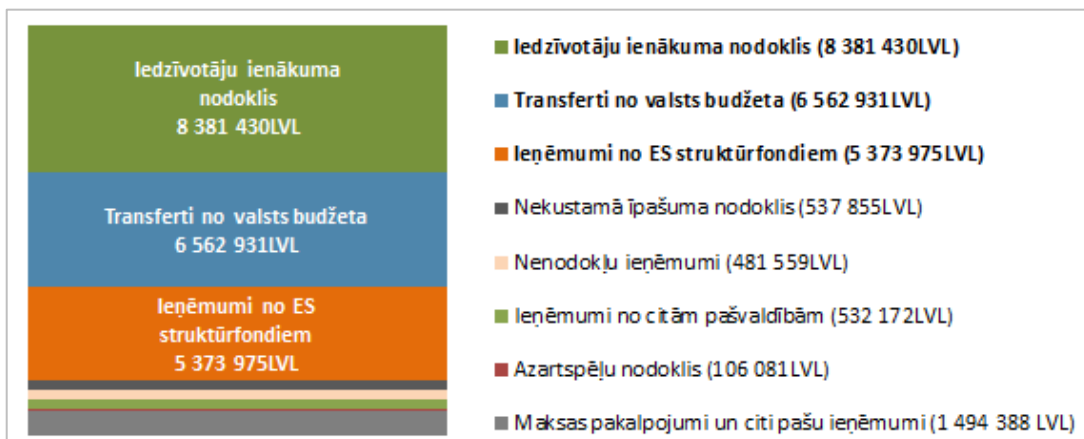
4.att. Rēzeknes teritorijas struktūra pēc zemes lietošanas veida un nekustamā īpašuma lietošanas mērķa

22.

Pašvaldība aktīvi uzlabo pilsētvidi, piesaistot nacionālo un Eiropas Savienības finansējumu pilsētai svarīgu objektu būvniecībā. Pilsētas budžets vērsts uz infrastruktūras attīstību, izglītību un sociālo aizsardzību (pilsētas izdevumu budžets pieaudzis no 14 miljoniem latu 2006.gadā līdz 35 miljoniem latu 2011.gadā. Pakāpeniski aug arī ienākumu daļa, un 2011.gadā tā sasniedza 28 miljonu latu.

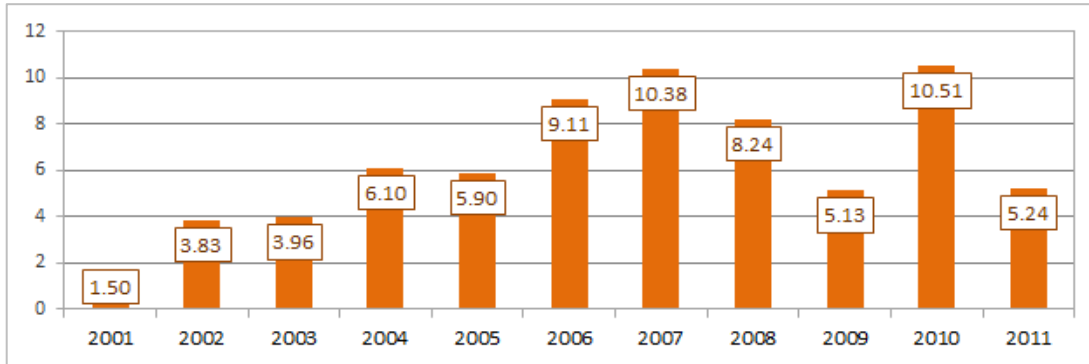
5.att. Rēzeknes pilsētas pamatbudžeta ieņēmumu struktūra 2011.g.

23. 2007.-2011.gados Rēzeknes pilsēta ieguva rekonstruēto Latgales kultūrvēstures muzeju, Rēzeknes slimnīcas operāciju bloku, rekonstruētas vairākas galvenās ielas, renovētas izglītības iestādes, Ziemeļu rajona katlu māju un ūdenssaimniecības tīklus, interešu izglītības iestādi jeb Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centru „Zeimuļs”. Turpinās reģionālās daudzfunkcionālās koncertzāles un reģionālā olimpiskā centra „Rēzekne” būvniecība. Būvizmaksu kopapjoms atsevišķos gados pārsniedz pat desmit miljonu latu gadā.

6.att. Piesaistītais ES finansējums, milj. LVL

2.2. Vērtības

24. **Rēzeknes vērtības ir latgaliskā identitāte, vēsturiskās sadarbības saites ar Krieviju, pilsētas spēja mainīties, nacionālo kultūru integrācija, radošums, uzņēmība, dabas klātbūtne pilsētā un lauku tuvums.**
25. Latgaliskā identitāte izpaužas caur dzīvu latgaliešu valodu, cilvēku vienkāršību un viesmīlību, pilsētas kultūrvēsturi un amata prasmēm.
26. Nacionālo kultūru integrācija izpaužas daudzo tautību kultūru un reliģisko kopienu sadzīvošanā.
27. Radošumu un enerģiju iemieso augstskolu studenti, jaunieši, izglītības un kultūras iestādes. Pilsētai piemīt spēja mainīties. Gan iedzīvotāji, gan uzņēmēji, gan pašvaldība ir spējusi mainīties līdzī laimam. Pilsēta, kas kādreiz bija padomju rūpniecības centrs, kļūst par Latgales kultūras un izglītības centru un dinamiski iekļaujas Eiropas ekonomikas un kultūras procesos.
28. Krievijas tuvums un vēsturiskās sadarbības saites, kas izpaužas kopuzņēmumos un abpusējā ieinteresētībā par Eiropas un NVS tirgiem.
29. Rēzekni var dēvēt par dārzu un rožu pilsētu. Parki, apstādījumi, pakalnu reljefs savienojumā ar vēsturisko ēku, baznīcu, vecpilsētas ainavu veido Rēzeknes pilsētas glezniecisko ainavu.
30. Lauku fiziskais tuvums un pilsētas dabiskā saikne ar apkārtnes teritorijām nodrošina svaigas ekoloģiskas lauksaimniecības produkcijas piegādi pilsētai, iespējas apvienot atpūtu laukos un pilsētā un pilsētas līmeņa pakalpojumu piedāvājumu plašai reģiona teritorijai.

2.3. Attīstības resursi un iespējas (SVID)

31.

RĒZEKNES PRIEKŠROCĪBAS UN RESURSI:

31.1.

– atrašanās starpvalstu dzelzceļu un autoceļu tranzītmagistrāļu krustpunktā (Maskava-Baltijas jūra (Klaipēda, Liepāja, Ventspils) un Varšava-Viļņa-Sanktpēterburga);

31.2.

– atrašanās Eiropas Savienībā, ES Austrumu pierobežas teritorijā, kas dod iespējas starptautiskajai Austrumu un Rietumu kooperācijai;

31.3.

– Eirāzijas Savienības dzelzceļa sastāvdaļa (viens sliežu platums); Krievijas tranzītkravu pārvadāšanas mezgls;

31.4.

– makroreģiona lielāko iedzīvotāju un ekonomiskās aktivitātes koncentrācijas centru laba sasniedzamība (Rīga, Maskava, Sanktpēterburga, Viļņa), pateicoties izvērstam ceļu tīklam;

31.5.

– Latgales reģiona kultūras un izglītības centrs un otra lielākā pilsēta pēc iedzīvotāju skaita un ekonomiskās nozīmes;

31.6.

– atrašanās Latgales reģiona centrā, kas padara Rēzekni vislabāk sasniedzamu no visām reģiona vietām; vienas stundas brauciena attālumā atrodas vairāk kā 100 tūkstoši iedzīvotāju – potenciālais darba un pakalpojumu tirgus;

31.7.

– regulāra sabiedriskā transporta satiksme gan vietējā, gan starppilsētu, gan starptautiskā līmenī;

31.8.

– atrašanās Latgales augstienē; ainava un dabas bagātības rada priekšrocības tūrisma attīstībai;

31.9.

– ražošanas vēsturiskās tradīcijas un uzņēmumi;

31.10.

– Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona, instruments uzņēmumu darbības veicināšanai un nozaru attīstībai;

31.11.

– piesaistītās publiskās un privātās investīcijas, kas realizētas jaunā kultūras, izglītības un ielu infrastruktūrā, uzņēmumu modernizācijā un jaunu uzņēmumu izveidē;

31.12.

– attīstīta komunālo pakalpojumu infrastruktūra; gāzes pieejamība;

31.13.

– republikas pilsētas statuss;

31.14.

– plašs un kvalitatīvs sabiedrisko pakalpojumu klāsts;

31.15.

– sava augstākās izglītības iestāde – Rēzeknes Augstskola;

31.16.

– daudzpusīgi izglītoti iedzīvotāji; gadsimtiem ilgas harmoniskas reliģiskās un starpnacionālās saskarsmes un sadzīvošanas tradīcijas;

31.17.

– augsta vides kvalitāte.

32.

VĀJĀS PUSES UN PROBLĒMAS:

32.1.

– iedzīvotāju skaita samazināšanās (kopš 1996.g., kad tā bija 41 tūkst. iedzīvotāju pilsēta, iedzīvotāju skaits ir samazinājies līdz 32 tūkst. 2012.g. sāk.; simboliski rēķinot, ik dienu Rēzekni pamet 2,3 cilvēki);

32.2.

– zema darbaspēka kvalitāte un augsts sociālais slogs, kas veidojies ilgtermiņā samazinoties iedzīvotāju skaitam un ekonomikai;

32.3.

– ilglaicīgs augsts bezdarba līmenis Rēzeknes pilsētā un apkārtnē; zema jauniešu nodarbinātība;

32.4.

– zema vidējā darba samaksa salīdzinājumā ar citām republikas pilsētām;

32.5.

– pilsētas budžeta lielu daļu veido dotācijas, tai skaitā no Pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda;

32.6.

– neapmierinoša Rēzeknes pilsētas sasniedzamība no Rīgas (gandrīz četras stundās vēlamo 2-2,5 stundu vietā) starptautisko autoceļu zemās kvalitātes un augstu transporta izmaksu dēļ;

32.7.

– padomju laika rūpniecības uzņēmumu teritorijas ir ekstensīvi izmantotas, piesārņotas, ar nolietotām būvēm un komunikācijām;

32.8.

– padomju laikā blakus rūpniecības uzņēmumiem izbūvētā Ziemeļu rajona daudzdzīvokļu apbūves teritoriju nehumāna vide, nolietojies dzīvojamais fonds;

32.9.

– dominē autotransporta izmantošanas paradumi ikdienā, tai skaitā īsiem attālumiem;

32.10.

– nepietiekami realizēta pilsētas tirgus loma apkārtējo lauku teritoriju produkcijas un pakalpojumu aprītei;

32.11.

– maz reklamēti pilsētas tūrisma produkti, nepietiekami attīstīta tūrisma infrastruktūra;

32.12.

– starptautiskās politikās un tirdzniecības barjeras, kas neļauj izpaust Eiropas Savienības un Eirāzijas Savienības saskares teritorijas potenciālu (vīzu režīms ar Krieviju un Baltkrieviju, Rēzeknes Augstskolas izglītības eksporta produkti krievu valodā runājošajiem ar iespēju piedāvāt Eiropas izglītību, u.c.).

33.

RĒZEKNES ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS:

- 33.1. – rūpniecības attīstība – primārā un kritiskā iespēja, kuru pilsēta nedrīkst neizmantot; atbalsts lauksaimniecības attīstībai Rēzeknes apkārtnē;
- 33.2. – starptautiskā kooperācija austrumu un rietumu ekonomiskajai sadarbībai;
- 33.3. – iekļaušanās Krievijas transkontinentālo transporta maršrutu (Austrumāzija-Eiropa, pirmkārt, dzelzceļa) tīklā;
- 33.4. – pilsētas un uzņēmumu pieejamības uzlabošana no makroreģiona ekonomikas centriem (Rīga, Maskava, Pēterburga, Pleskava);
- 33.5. – aviosatiksmes attīstība caur Rēzeknes novada lidostu (kaut vai specifiskiem biznesa mērķiem);
- 33.6. – ES un valsts atbalsta finansējuma piesaistes kapacitātes paaugstināšana pašvaldībā, sabiedriskajā un privātajā sektorā;
- 33.7. – Rēzeknes un Daugavpils pilsētu sadarbības potenciāla izmantošana, kļūstot par reģiona attīstības virzītājām, un Latgales pilsētu sadarbības tīkla izmantošana, lai nodrošinātu mazpilsētas ar nepieciešamo kompetenci un nacionālā līmeņa sabiedrisko pakalpojumu pieejamību;
- 33.8. – Rēzeknes Augstskola attīstīšana par zinātnes un izglītības centru, cieši saistītu ar reģiona ekonomiku; ārvalstu studentu piesaiste pilsētai;
- 33.9. – pilsētas attīstības ambīciju un pārvaldes kompetences uzturēšana; iedzīvotāju iesaistīšana;
- 33.10. – nacionālā centra lomas pilnvērtīga izpilde – darba vietas, pārtikas un atpūtas tirgus, sabiedriskie pakalpojumi un pieejams mājoklis pilsētas un apkārtējo lauku teritoriju iedzīvotājiem;
- 33.11. – ministrijas un valsts iestāžu teritoriālo struktūru pārstāvniecība nacionālas nozīmes centrā Rēzeknē;
- 33.12. – Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas teritoriju, infrastruktūras un degradēto teritoriju sakārtošana;
- 33.13. – pilsētas centra, Rēzeknes upes, Kovša ezera un dabas teritoriju labiekārtošana un atvēršana pilsētas iedzīvotājiem un viesiem;
- 33.14. – energoefektivitātes paaugstināšana pilsētas komunālajā saimniecībā, sabiedriskajās, dzīvojamās un ražošanas ēkās;
- 33.15. – vienota pilsētas tēla uzturēšana un mārketinga un Pilsētas atpazīstamības veicināšana kaimiņvalstīs un Latvijas reģionos;
- 33.16. – uzņēmības veicināšana visās jomās – mazo un vidējo uzņēmumu, kultūras un radošo cilvēku, jauniešu, amatnieku, u.c. atbalsts.

34.

DRAUDI:

- 34.1. – saglabājoties kritiski zemi nodarbinātībai, turpinās samazināties iedzīvotāju skaits;
- 34.2. – turpinot samazināties iedzīvotāju skaitam līdz Rēzeknes pilsētai neracionālam lielumam (potenciāli līdz 15 tūkstošiem iedzīvotāju), tiks apdraudētas visas jomas un pilsētas attīstība kopumā;
- 34.3. – Rēzekne tādējādi paliks sociālā sloga, dotāciju un nabadzības ietekmē, un tā tiks ietekmēta vesela reģiona dzīvotspēja un ekonomiskā konkurētspēja, attaisnots valsts reģionālās politikas trūkums, vienīgi uz Rīgu vērstā politika;
- 34.4. – neizmantojot pierobežas centra ekonomisko potenciālu, cietīs Latvijas ekonomika kopumā un Latvijai nozīmīgais Austrumu – Rietumu tirdzniecības saites; Latvijas un Krievijas politisko attiecību pasliktināšanās, it īpaši ES un Krievijas politisko attiecību kontekstā.

3. VĪZIJA: RĒZEKNES PILSĒTA 2030.gadā

35. Rēzekne 2030.gadā ir starptautisks ekonomiskās attīstības centrs Eiropas Savienības Austrumu pierobežā ar dinamisku un uzticamu uzņēmējdarbības vidi, kas atvērta Austrumu un Rietumu starptautiskajai kooperācijai.
36. Nacionālā līmeņa pilsēta Rēzekne ir izglītības un uzņēmējdarbības dzinējspēks Latgales reģionā un nodrošina kvalitatīvu dzīves un darba vidi. Latgaliskās kultūras pilsēta! Pilsēta Latgales sirdī!
37. Rēzekne rēzekniešiem ir mājas, vieta, kur ir ērti un patīkami dzīvot, strādāt un atpūsties.
38. Latgales reģionam Rēzekne ir pilsēta, kas pilnvērtīgi pilda nacionālā centra lomu – piedāvā darba vietas, produkcijas noietu, tirgu, brīvā laika pavadīšanas iespējas pilsētā, sabiedriskos pakalpojumus un mājokli.
39. Rēzeknes pilsētai tuvākās lauku teritorijas (*nosacīti ietvertas teritorijas 45 minūšu brauciena ar automašīnu attālumā ap Rēzekni*) ir Rēzeknes „atbildības teritorija”, kur pilsētas nacionālā centra loma izpaužas vistiešāk un kuru iedzīvotāji ikdienā ir saistīti ar Rēzeknes darba un pakalpojumu tirgu un ienākumiem.
40. **Latvijā Rēzekne reprezentē:**
- 40.1. latgaliskās kultūras un izglītības centru, Latgales tūrisma galamērķi – pilsētu, uz kuru ir vērts braukt;
- 40.2. reģiona ekonomikas centru, atbalstu sadarbībai ar Krieviju, atsvaru Rīgas atbildībai par reģionu labklājību;
- 40.3. ekonomisku un energoefektīvu dzīves modeli reģionā ar zemākām mājokļa, pārtikas un pakalpojumu izmaksām;
- 40.4. prakses iespējas jauniem speciālistiem.
41. **Starptautiskajā arēnā:**
- 41.1. Rēzekne ir Eiropas Savienības pilsēta Krievijas pierobežas reģionā, sasniedzama pa diviem Eiropas (TEN tīkla) autoceļiem un dzelzceļiem, atrodas pa ceļam uz Maskavu un Sanktpēterburgu. Vietējais reģiona transporta tīkls ir labi attīstīts; ir pieejama civilās aviācijas infrastruktūra.
- 41.2. Rēzeknē ir investējuši Skandināvijas, Eiropas, Latvijas un NVS valstu uzņēmumi. Lielākā daļa uzņēmumu produkcijas tiek eksportēta.
- 41.3. Rēzekne ir zināma ar latgaliskās kultūras telpu, kā vienu no ES daudzveidīgajām kultūrām, un labu kultūras, tūrisma un atpūtas infrastruktūru un piedāvājumu.

4. RĒZEKNES SPECIALIZĀCIJA

4.1. Globālās tendences

42. Mūsdienās pilsētu ekonomika tiek pakļauta strauji mainīgiem tirgus apstākļiem. Tā pārsniedz iepriekš ierastos reģiona mērogus un var kļūt par starptautiska tirgus sastāvdaļu.
- 42.1. Eiropas Savienības kohēzijas politikas pieeja nosaka nepieciešamību koncentrēt ieguldījumus tur, kur tie nes peļņu un var tikt efektīvi izmantoti. Arī Latvijas industriālā politika izvairās no ilgtermiņa atbalsta sniegšanas konkrētām nozarēm, bet koncentrē atbalstu uzņēmējdarbībai ar atdeves potenciālu.
- 42.2. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija Latvija 2030 akcentē netradicionālus, inovatīvus, radošus risinājumus, kā pamatu valstiski balstītai telpiskajai politikai, kur galvenie vadmotīvi ir koncentrācija specializētos nacionālas nozīmes centros, sadarbība un tīklošanās, nodrošinot savstarpēji papildinošus efektus.
- 42.3. Latgales attīstības stratēģija 2030.gadam Rēzekni pozicionē kā Latgales zināšanu un ražošanas centru, ko nodrošina SEZ, lielie uzņēmumi, Rēzeknes Augstskola, un piedāvā attīstības centru tīklu policentriskas attīstības programmu Rēzeknei un speciālās nozaru programmas.
43. Iniciatīva un radošums spēlē arvien būtiskāku lomu, veidojot Rēzeknes pilsētas specializāciju. Nozīmīgas kļūst radošās industrijas, spēja piedāvāt radošos produktus tirgū, attiecības ar finansēm. Amatieru un profesionālās kultūras, kultūrizglītības, kultūrtūrisma produkti, kas veidoti sadarbībā ar privāto un nevalstisko sektoru var papildināt Rēzeknes pilsētas piedāvājumu rēzekniešiem, reģiona iedzīvotājiem, Latvijas un ārvalstu tūristiem.
44. Sarūkoša iedzīvotāju skaita apstākļos kļūst kritiska cilvēku kapitāla pieaugošā vērtība, ko veido motivēta cilvēku rīcība savas izaugsmes nodrošināšanai visa mūža garumā. Spējas veidot savu uzņēmumu, pielāgoties mainīgajai situācijai, piedāvāt savu produktu tirgum, sadarboties, mācīties, būt aktīvam kļūst par būtiskiem attīstības aģentiem.

4.2. Rēzeknes specializācija

45. Pēdējos divdesmit gados Rēzeknes pilsētas ekonomikā ir mazinājusies rūpnieciskās ražošanas loma un pieaugusi pakalpojumu sektora nozīme. Turpmāk Rēzekne, saskaņā ar Latvijas industriālo politiku, veicinās ekonomikas strukturālās izmaiņas, lai ražotu preces un pakalpojumus ar augstāku pievienoto vērtību un eksporta vērtību.
46. Rēzeknes specializācija, izmantojot vēsturisko pieredzi un Krievijas tuvumu, ir **ekonomiskās sadarbības veicināšana starp Austrumiem un Rietumiem un Latgales reģiona ekonomikas attīstība**.
47. Rēzeknē un tās apkārtnē attīstīsies tradicionālie ražošanas virzieni – pārtikas rūpniecība, kokapstrāde, metālapstrāde, transports un loģistika – kā arī attīstīsies kultūras un izglītības radošās industrijas, tūrisms, sports un informācijas joma.
48. **Rēzeknē atbalstīs:**
- 48.1. radošo un inovatīvo uzņēmējdarbību,
- 48.2. jauniešu uzņēmējdarbību,
- 48.3. uzņēmību un ražotāju tirgus prasmes, sākot ar amatniekiem līdz lielajiem uzņēmumiem.

5. RĒZEKNES PILSĒTAS STRATĒGISKAIS MĒRĶIS UN PRIORITĀTES

5.1. Stratēģiskais mērķis

49. Stratēģiskais mērķis ir **nostiprināt Rēzekni kā nacionālā līmeņa ekonomiskās attīstības centru, tā veicinot ienākumu un labklājības pieaugumu Rēzeknē un apkārtējās teritorijās.**

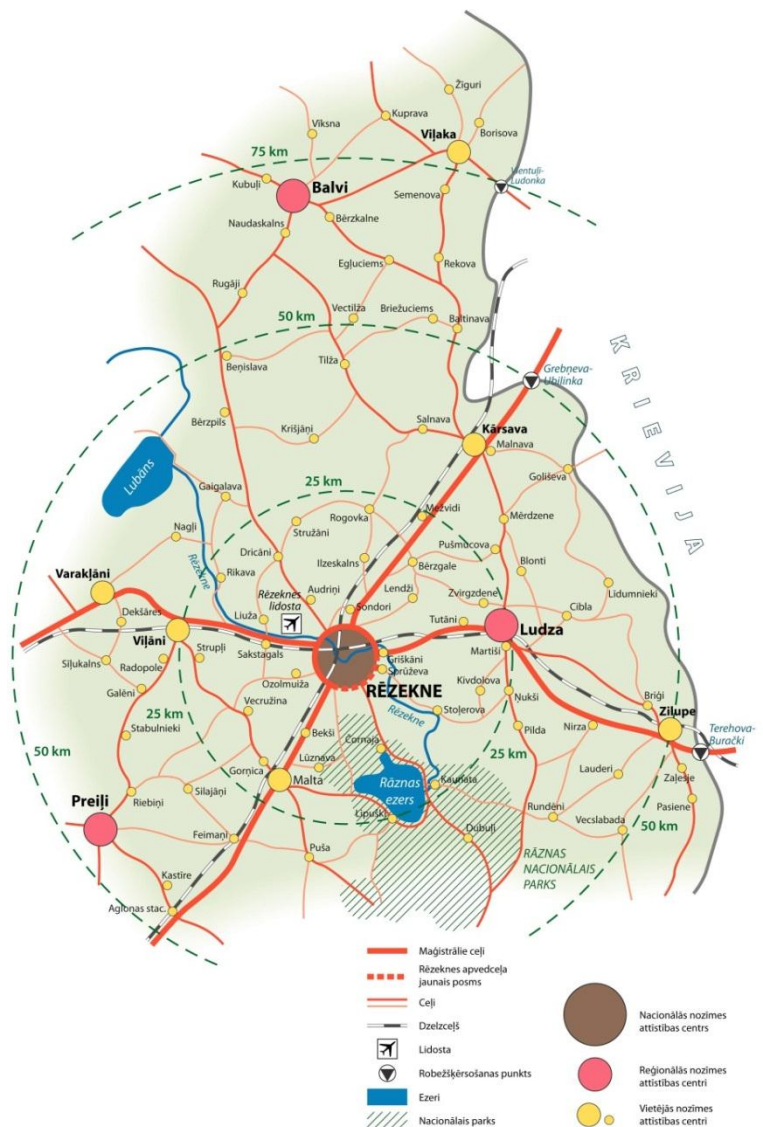
50. **Rēzekne kā nacionālā līmeņa ekonomiskās attīstības centrs attīstīs:**

- 50.1. nacionālā līmeņa kvalitātes un daudzveidības valsts un pašvaldības pakalpojumus – izglītības, sporta, kultūras, veselības aprūpes, sociālos un sabiedriskā transporta pakalpojumus;
- 50.2. infrastruktūru, teritorijas un ēkas ražošanas uzņēmumu izvietojšanai, darba vietu radīšanai;
- 50.3. pieejamu, energoresursus taupošu dzīvesvietu, kas apmierina sabiedrības pieprasījumu pēc dažādu izmaksu mājokļiem;
- 50.4. nacionālā līmeņa atbalsta programmas uzņēmības veicināšanai, jauniešu uzņēmējdarbības veicināšanai;
- 50.5. zaļu pilsētvidi ar dārziem, parkiem un sabiedrībai ērtiem transporta risinājumiem un pilsētas brīvā laika pavadīšanas iespējām;
- 50.6. drošu pilsētvidi.

7.att. Rēzeknes atbildības teritorija

51. Apkārtējās teritorijas ir Rēzeknes darbaspēka rezerves, teritorijas dzīvošanai, atpūtai pie dabas un lauksaimnieciskajai ražošanai. **Rēzeknes atbildība pret apkārtējām teritorijām ir piedāvāt:**

- 51.1. pilsētas infrastruktūru uzņēmējdarbībai;
- 51.2. tirgus un produkcijas pārdošanas iespējas;
- 51.3. darba vietas;
- 51.4. ērtu Rēzeknes sasniedzamību pa labas kvalitātes autoceļiem un ilgtspējīgus transporta risinājumus (autobusu pārvadājumi, piepilsētas veloceļu tīkls);
- 51.5. ekonomisku mājokli;
- 51.6. pilsētas rakstura izklaides un atpūtas iespējas;
- 51.7. augstas kvalitātes pakalpojumus.

5.2. Attīstības indikatori

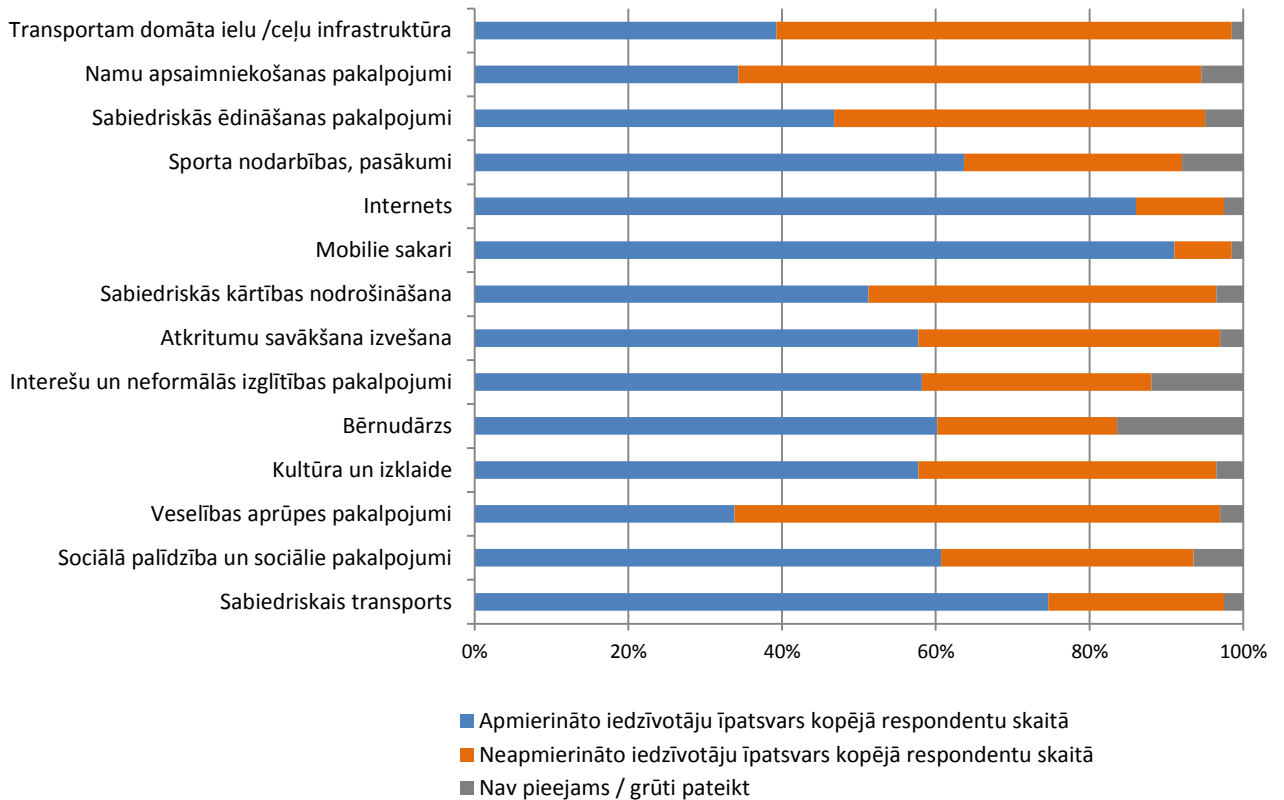
52. Attīstības indikatori veido vispārīgu priekšstatu par attīstības tendencēm un mērķa sasniegšanas progresu.

1.tab. Rēzeknes pilsētas stratēģisko mērķu izpildes rādītāji (ietekmes rādītāji)

Rādītājs un tā mērvienība	Bāzes situācija		Nākotnes situācija		Datu avots
	Gads	Vērtība	Vērtība 2020.gadā	Vērtība 2030.gadā	
Iedzīvotāju skaits, absolūti skaitļi	01.01.2012.	33936	Stabilizējies (32 tūkst.)	Paaugstinājies (35 tūkst.)	PMPL
Dabiskais pieaugums, absolūti skaitļi	2011.g.	-204	Apturēta negatīvā tendence	Pozitīvs	CSP
Migrācijas saldo, absolūti skaitļi	2010.g.	-263	Apturēta negatīvā tendence	Pozitīvs	CSP
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits*, absolūti skaitļi	2010.g.	1734	Paaugstinājies	Paaugstinājies	CSP
Nodarbinātība (darba ņēmēju un pašnodarbināto skaits), absolūti skaitļi	2011.g.	13 561	14 061	15 561	VSAA
Privātajā sektorā strādājošo skaits pamatdarbā pēc faktiskās darba vietas, %	2010.g.	52,3	Paaugstinājies (55)	Paaugstinājies (60)	CSP
Sociāli apdrošināto personu skaits (unikālas personas), absolūti skaitļi	2011.g.	15 165	15 665	17 165	VSAA
Bezdarba līmenis, %	31.12.2011.	17,9	Samazinājies	Samazinājies	NVA
Strādājošo mēneša vidējā neto darba samaksa sabiedriskajā sektorā, LVL	01.01.2011.	267 jeb 66% no Rīgas vidējās neto darba samaksas	Paaugstinājusies un nav zemāka kā 90% no Rīgas vidējās neto darba samaksas	Paaugstinājusies un nav zemāka kā 90% no Rīgas vidējās neto darba samaksas	CSP
Izmitināšanas komersantu NETO apgrozījums, tūkst. LVL	2010.g.	353	Paaugstinājies	Paaugstinājies	CSP
Renovētās dzīvojamās un sabiedriskās ēkas, absolūti skaitļi	2012.g.	4 no 300 daudzdzīvokļu mājām	Veikti energo-efektivitātes pasākumi 10% daudzdzīvokļu mājokļu, 90% valsts un pašvaldības ēkām	Veikti energo-efektivitātes pasākumi 50% daudzdzīvokļu mājokļiem, 100% valsts un pašvaldības ēkām	Pašvaldība
Ceļā patērētais laiks līdz Rīgai	2012.g.	4 h	2,5 h	2,5 h	Kvalitatīvs vērtējums
Pašvaldības pakalpojumu kvalitāte, respondentu īpatsvars, kas ir un kas nav apmierināti ar pakalpojumu.	2012.g.	Skat. 9.att.	Uzlabojies	Uzlabojies	Kvalitatīvs vērtējums (iedzīvotāju aptauja)

9.att. Iedzīvotāju vērtējums par pakalpojumu kvalitāti Rēzeknē

Datu avots: 2012.gada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Rēzeknes pilsētas dome

5.3. Prioritātes

53. Prioritātei velta naudu, laiku, cilvēkus un uzmanību. Pilsētas prioritātes ir atbilde uz iedzīvotāju skaita samazināšanos un aizbraukšanu, bezdarbu, zemiem ienākumiem un nepietiekamu valsts reģionālo politiku. Pārējos darbus pilsēta dara, saskaņā ar pašvaldību funkcijām, kā to paredz likums „Par pašvaldībām” un valsts politika.

54. Rēzeknes pilsētas prioritātes:

54.1. RĒZEKNE DARBAM

54.2. RĒZEKNE KULTŪRAI

54.3. RĒZEKNE MĀCĪBĀM UN JAUNRADEI

54.4. RĒZEKNE SPORTAM

54.5. RĒZEKNE MĀJĀM

54.6. RĒZEKNE SADARBĪBAI

6. PRIORITĀTES

6.1. Rēzekne darbam

55. Rēzeknē ir lieliskas iespējas attīstīties uzņēmumiem, kas ne tikai apkalpo reģiona mazo tirgu, bet izaug par starptautiskās ekonomiskās sadarbības partneriem Krievijas un ES pierobežā.
56. Tam ir resursi – uzņēmumi, kas bāzējas Rēzeknē, Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona, ceļu un dzelzceļu starptautiskie savienojumi, pilsētas transporta un inženiertehniskās apgādes infrastruktūra, Rēzeknes Augstskola, profesionālās izglītības iestādes, krievu un angļu valodu pārzināšana, kontakti.
57. Prioritāte izvirzīta, lai paaugstinātu nodarbinātību, uzņēmību un ienākumus.
58. **Prioritātes ietvaros pašvaldība:**
- 58.1. piesaistīs lielos investorus, kas ap sevi var radīt atbalstošu uzņēmējdarbības vidi maziem un vidējiem uzņēmumiem;
- 58.2. veicinās uzņēmējdarbību dažādās jomās un sektoros, piedāvājot pašvaldības atbalsta pasākumu kompleksu.
59. **Uzņēmējdarbības atbalsta pasākumi:**
- 59.1. autoceļu un dzelzceļa kvalitātes uzlabošanas veicināšana, atbalsts Rēzeknes lidostas izveidei Rēzeknes novadā;
- 59.2. Rēzeknes SEZ darbība;
- 59.3. ražošanas teritoriju sagatavošana, izbūvējot infrastruktūru, veicot degradēto teritoriju un objektu sakārtošanu;
- 59.4. pasākumi darbaspēka mājokļa nodrošināšanai un pakalpojumu pieejamībai;
- 59.5. sadarbība ar uzņēmējiem, izglītības iestādēm un valsts institūcijām darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšanā, prakses vietu izveidē;
- 59.6. atbalsts lauku produkcijas realizācijai Rēzeknē un eksporta veicināšanai;
- 59.7. pilsētas un lauku teritoriju savienošo ceļu kvalitātes uzlabošanās veicināšana, velotīkla attīstība piepilsētā;
- 59.8. aktīvs jauniešu pilsētas mārketinga - darba iespēju, pieejama mājokļa, radošas vides mūsdienīgā pilsētā piedāvājums Rēzeknes pilsētas un apkārtējo novadu – Kārsavas, Preiļu, Ludzas, Viļānu, Rēzeknes, Ciblas jauniešiem, lai jaunieši nākotnes plānus saistītu ar Latgales reģionu.
60. **Galvenās rīcības:**
- 60.1. Ziemeļu rajona ražošanas degradēto teritoriju revitalizācija;
- 60.2. pilsētas galvenās maģistrāles – Atbrīvošanas alejas posma Dienvidu rajonā rekonstrukcija;
- 60.3. ražošanas zonas transporta kustības uzlabošana – Komunālās ielas, Maskavas, Noliktavu ielas rekonstrukcija;
- 60.4. tūrisma infrastruktūras attīstība (t.sk. 4-zvaigžņu viesnīcas būvniecība).

6.2. Rēzekne kultūrai

61. Rēzekne ir nacionālas nozīmes latgaliskās kultūras centrs ar jauno latgaliskās kultūras nesēju modernajā pasaulē daudzfunkcionālo koncertzāli, jauno interešu izglītības un radošo pakalpojumu centru „Zeimuļs”, Latgales kultūrvēstures muzeju, nacionālo biedrību kultūras namu, pilsētas kultūras namu, bibliotēkām, Rēzeknes mākslas un dizaina vidusskolu, Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāli un J.Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolu. Rēzeknes podnieku dienas, jauniešu mākslas un mūzikas dienas un dažādi profesionālās un amatiermākslas festivāli un citi pasākumi piesaista pilsētai kultūras tūristus un rada pilsētā radošu gaisotni.
62. Prioritāte izvirzīta, lai veidotu Rēzekni par nozīmīgu kultūrtūrisma galamērķi, kur baudīt latgalisko kultūru, attīstītu radošās industrijas un paaugstinātu ienākumus no kultūrtūrisma produktiem.
63. **Galvenās rīcības:**
 - 63.1. latgalisko kultūras vērtību un latgaliskās identitātes nostiprināšana (valoda, izdevējdarbība, kultūras kolektīvi, latgaliskais pilsētas vidē, virzīšana UNESCO kultūras vērtību statusam);
 - 63.2. podniecības un Latgales reģionam raksturīgo amatu prasmju nodošana nākamām paaudzēm, tirgus prasmju uzlabošana;
 - 63.3. pilsētas kultūrvēsturē un modernās pasaules vērtībās balstītu Rēzeknes kultūrtūrisma produktu attīstība (sakarālais tūrisms, industriālais tūrisms, kulinārais tūrisms, aktīvās atpūtas tūrisms);
 - 63.4. profesionālās un amatiermākslas kolektīvu darbība (teātris, simfoniskais orķestris, folkloras kopas);
 - 63.5. kultūrtūrisma produktu pārdošana Rēzeknes pilsētas, valsts un Latgales reģiona tūrisma aģentūru kopēji veidotās „tūrisma pakās”;
 - 63.6. jaunās daudzfunkcionālās koncertzāles un radošo pakalpojumu centra „Zeimuļs” pilnvērtīgas darbības nodrošināšana;
 - 63.7. pievilcīgas pilsētvides, īpaši pilsētas centra un aktīvās atpūtas zonu iekārtošana;
 - 63.8. trīs lielo pasākumu virzīšana Latvijas un starptautiskā apritē;
 - 63.9. sadarbība kultūras un kultūrizglītības iestāžu starpā kultūrtūrisma attīstībai;
 - 63.10. Rēzeknes pilsētas centrālās bibliotēkas būvniecība;
 - 63.11. atbalsts kultūras biedrībām;
 - 63.12. kultūras menedžmenta un kultūras projektu kapacitātes uzlabošana.

6.3. Rēzekne mācībām un jaunradei

64. Rēzeknei ir reģiona izglītības un zinātnes, inovāciju un radošuma centrs.
65. Prioritāte aptver gan skolu un augstskolu bērnus un jauniešus, gan uzņēmumus, strādājošos, pensionārus – cilvēkus visās vecuma grupās, lai parādītu mācīšanās nozīmi visās dzīves jomās.
66. Izglītības pakalpojumi nodrošinās iespēju attīstīt bērnu un jauniešu garīgo un fizisko potenciālu atbilstoši vecumam un vajadzībām, lai veidotos par patstāvīgu un radošu personību, sagatavotos aktīvai sabiedriskai un biznesa dzīvei.
67. Rēzeknes zinātnes centra funkciju turpinās realizē Rēzeknes Augstskola, iesaistoties ar reģiona ekonomikas, transporta un loģistikas attīstības un latgaliskās kultūras saglabāšanu saistītos projektos.
68. Interese un mūžizglītības pakalpojumi uzlabos darbaspēka kvalitāti.

69.

Galvenās rīcības:

- 69.1. Rēzeknes Augstskolas studiju programmas papildināšana ar prakses iespējām sadarbībā ar uzņēmumiem, lai nodrošinātu kompetenci gan darbaspēkam Rēzeknē, gan reģionā;
- 69.2. vispārējās vidējās, austākās un profesionālās izglītības, mūžizglītības, darbaspēka kvalifikācijas un pārkvalifikācijas mācību bāzes uzlabošana, modernizēšana;
- 69.3. pārrobežu izglītības un zinātnes sadarbības projekti, tālmācības produktu izveide;
- 69.4. radošo pakalpojumu centra „Zeimuļš” pilnvērtīgas darbības nodrošināšana;
- 69.5. radošie inkubatori, atbalsts jauniešu iniciatīvām.

6.4. Rēzekne sportam

70. Rēzeknē tiks attīstīta reģiona nacionālā līmeņa sporta bāze, lai veicinātu augstus sasniegumus sportā, attīstītu bērnu un jauniešu sportu un uzlabotu iedzīvotāju veselību.

71.

Galvenās rīcības:

- 71.1. reģionālā olimpiskā centra būvniecība;
- 71.2. aktīvās atpūtas zonu veidošana pilsētā;
- 71.3. peldbaseina būvniecība;
- 71.4. izglītības iestāžu sporta bāzes uzlabošana;
- 71.5. atbalsts sporta speciālistiem, jauniešiem, biedrībām;
- 71.6. sporta menedžmenta un sporta projektu kapacitātes uzlabošana.

6.5. Rēzekne mājām

72. Prioritāte „Rēzekne mājām” ietver daudzus faktoros, lai veidotu māju sajūtu pilsētas esošajiem un jauniem iedzīvotājiem – darbs, laba alga, ērts un energoefektīvs mājoklis, labi veselības aprūpes, izglītības, transporta, sociālie pakalpojumi, brīvā laika pavadīšanas iespējas, tīra vide, labi kaimiņi (sabiedrības integrācija) un dzimtās pilsētas mīlestība.

73. Rēzeknē būs pieejams dažādu sabiedrības grupu maksātspējai atbilstošs, energoefektīvs, estētisks, ērts un veselīgs mājoklis.

74. Komunālā un dzīvojamā saimniecība, pateicoties kompaktam inženierapgādes izvietojumam, piesaistītajām investīcijām un mājsaimniecību zināšanām, ir lētāka kā citās republikas pilsētās.

75.

Galvenās rīcības:

- 75.1. māju energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi;
- 75.2. ielu un publisko parku rekonstrukcija;
- 75.3. vecpilsētas vēsturisko ēku saglabāšana un atjaunošana;
- 75.4. pilsētas ūdenssaimniecības un siltumtīklu uzturēšana labā stāvoklī;

- 75.5. gazifikācijas turpināšana;
- 75.6. gājējiem un riteņbraucējiem draudzīga transporta kustība;
- 75.7. augsta vides kvalitāte;
- 75.8. Ziemeļu rajona dzīvojamā rajona publiskās telpas labiekārtojuma līmeņa uzlabošana; Ziemeļu rajona parka labiekārtošana;
- 75.9. augstas kvalitātes sociālo, veselības aprūpes, kultūras, izglītības, sporta pakalpojumu pieejamība;
- 75.10. sakaru pakalpojumu attīstība;
- 75.11. brīva interneta pieejamība;
- 75.12. jauno speciālistu nodrošināšana ar mājokli;
- 75.13. jauno ģimeņu mājokļa atbalsta programma;
- 75.14. iedzīvotāju izglītošana.

6.6. Rēzekne sadarbībai

76. Rēzeknei sadarbībai raksturo seši sadarbības līmeņi:

- 76.1. „**Austrumi- rietumi**” sadarbības ietvaros Rēzekne attīstīs ekonomiskās saites, nodrošinās Eiropas un Krievijas pierobežu sadarbības telpu, veicinās pārrobežu sadarbību kultūras, sporta, izglītības un sociālajā jomā.
 - 76.2. „**Pilsētu tīkls**” sadarbības ietvaros Rēzekne stiprinās makroreģiona pilsētu spēku, saites ar NVS, Eiropas un it īpaši Skandināvijas tirgiem, un kopā ar Daugavpili, Tartu, Pleskavu un citiem attīstības centriem veicinās ražošanas kapitāla pieaugumu reģionā.
 - 76.3. „**Piepilsētas pašvaldību**” sadarbības ietvaros Rēzekne rūpēsies par savu „atbildības teritoriju” – Rēzeknes, Viļānu, Ludzas, Ciblas, Kārsavas novadu teritoriju dzīvotspēju.
 - 76.4. „**Rēzeknes pilsēta un novads**” sadarbības ietvaros Rēzekne attīstīs reģiona ekonomiskās attīstības centra potenciālu un piepilsētas saites.
 - 76.5. „**Sadarbības ar iedzīvotājiem**” ietvaros Rēzekne nodrošinās iedzīvotājiem tuvas pilsētas pārvaldību, iedzīvotāju iesaistīšanu pilsētas dzīves plānošanā, organizēšanā un vērtēšanā.
 - 76.6. „**Sadarbības ar uzņēmējiem**” ietvaros Rēzekne attīstīs publiskās privātās partnerības projektus pilsētas un starptautiskās ekonomiskās sadarbības labā.
77. Pilsētas sadarbības kompetences stiprināšanai nepieciešama pārvaldība, kas balstās uz augstu profesionālismu, savstarpēju uzticību, partnerību, vienkāršu un ātru komunikāciju.

78. Galvenās rīcības:

- 78.1. Rēzeknes pilsētas zīmola nostiprināšana; zīmola plaša lietošana pilsētas un pašvaldības iestāžu aktivitātēs;
- 78.2. e-pārvaldes ieviešana Rēzeknes pilsētas domes un pašvaldības iestāžu darbā; e-pakalpojumu attīstība;
- 78.3. pilsētas kultūras tūrisma piedāvājuma aktīvāka pozicionēšana un kopēja kultūras, sporta un sabiedrisko notikumu plānošana ar Latgales pašvaldībām;
- 78.4. pilsētas piedāvāšana zemnieku un piemājas saimniecību saražotās lauku produkcijas noietam;
- 78.5. sadarbība infrastruktūras attīstībā - piepilsētas komunālo pakalpojumu attīstībā, reģiona ceļu tīkla un velomaršrutu attīstībā.

7. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

7.1. Par telpiskās attīstības perspektīvu

79. Telpiskās attīstības perspektīva atspoguļo Rēzeknes pilsētas struktūru 2030.gadā. Tā ietver galvenās funkcionālās telpas – nozīmīgākās esošās telpiskās struktūras un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas dzīvojamo, pakalpojumu, darījumu, ražošanas un dabas struktūru attīstībai, kā arī kompleksi attīstāmajām teritorijām.
80. Telpiskās attīstības perspektīvu paskaidro vairākas tematiskās kartes:
- 80.1. transporta infrastruktūra;
 - 80.2. kravas tranzīta kustības infrastruktūra;
 - 80.3. velotransporta infrastruktūra;
 - 80.4. galvenā inženiertehniskā infrastruktūra;
 - 80.5. dabas teritoriju telpiskā struktūra;
 - 80.6. kultūrvēsturisko teritoriju telpiskā struktūra.
81. Telpiskās attīstības perspektīva respektē Rēzeknes pilsētas funkcionālās saites ar piepilsētu.

7.2. Telpiskā attīstības perspektīva: struktūra un vēlamās ilgtermiņa izmaiņas

82. Rēzeknes pilsētas telpisko struktūru nosaka:
- 82.1. • transporta asis – Atbrīvošanas aleja (kādreizējais Sanktpēterburgas – Varšavas ceļš) un dzelzceļa līnijas;
 - 82.2. • ūdeņi – Rēzeknes upe, Kovša ezers.
83. Dzelzceļš un upe sadala pilsētu atsevišķās telpās, kuras savieno tilti un dzelzceļa pārvads.
84. Pilsētas struktūrā nosacīti var izdalīt pilsētas daļas ar atšķirīgu funkcionalitāti – Ziemeļu rajons, pilsētas jaukta apbūve ar veco un jauno centru, dienvidu daļas privātmāju rajoni, dabas atpūtas teritorijas.
85. Telpiskās attīstības perspektīva paredz pilsētas esošās struktūras nostiprināšanu un pilsētas daļu funkcionālo lomu akcentēšanu, sakārtojot atsevišķas teritorijas to iekšienē pilnvērtīgai izmantošanai.

7.2.1. Ražošanas teritorijas (Ziemeļu rajons)

86. Ražošanas teritorijas ir pilsētas galvenais darba un ienākumu avots.
87. Rūpnieciskās ražošanas funkcijas galvenokārt ir izvietotas Ziemeļu rajonā.
88. Nav iespējams pilnībā novērst pretrunas starp rūpniecisko un dzīvojamo funkciju, kas ir veidojušās vēsturiski padomju laikā izbūvējot rūpniecības teritoriju ar tajā ietvertu daudzdzīvokļu namu rajonu. Ražošanas funkcija un darba vietas ir ilgtermiņa prioritāte. Vienlaikus tiks nodrošināta dzīvojamās vides kvalitātes uzlabošana.

89.

Galvenās rīcības:

89.1.

Rēzeknes SEZ teritoriju intensīvāka izmantošana:

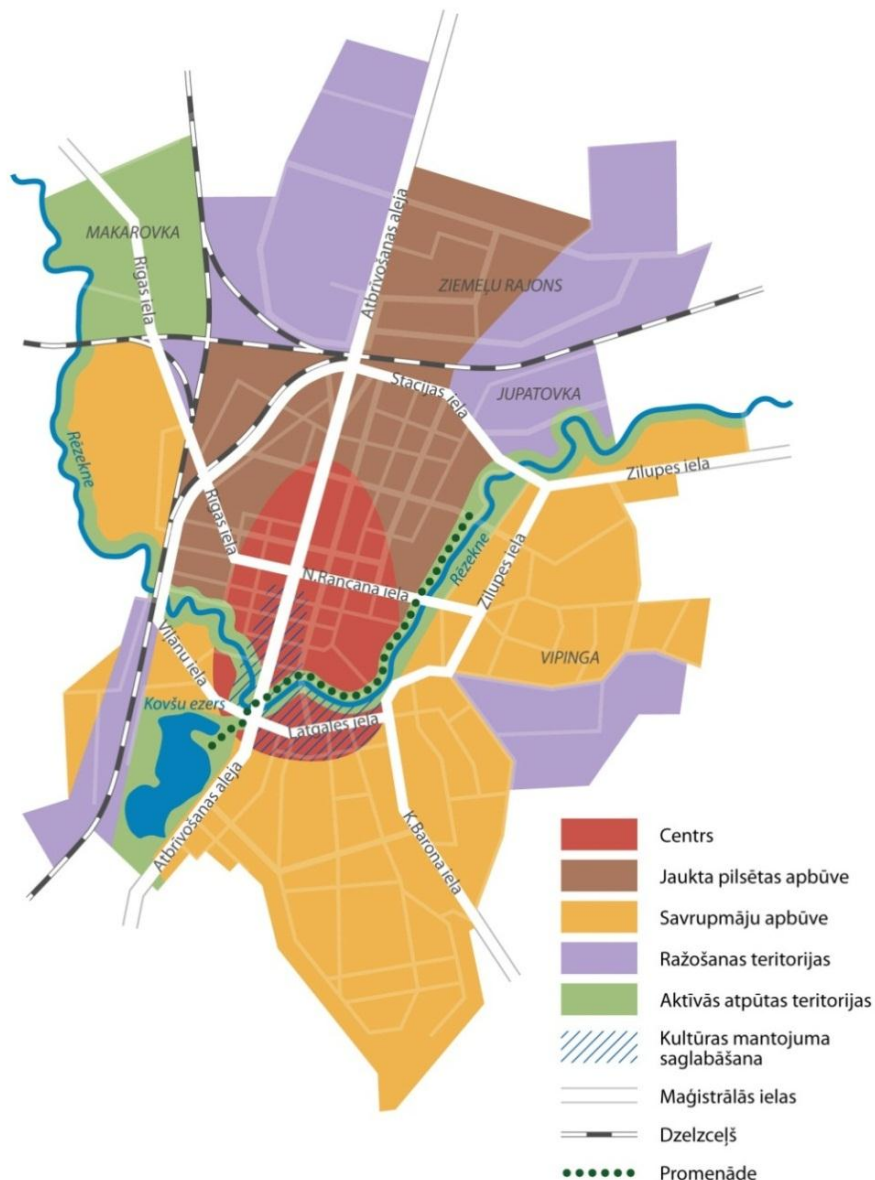
- Komunālās ielas, Maskavas ielas, Noliktavu ielas un Varoņu ielas turpinājuma rekonstruēšana;
- piesārņoto vietu sanācija un ražošanas degradēto teritoriju un objektu sakārtošana (kvartāls starp Komunālo ielu un Atbrīvošanas aleju);
- nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pārraudzība, lai tie tiktu pilnvērtīgi izmantoti uzņēmējdarbībai, ražošanai;
- elektrības, gāzes, sakaru, ūdens un kanalizācijas tīklu izbūve pašvaldībai piederošajos īpašumos (t.sk. atsavinātajos īpašumos, ja tajos netiek veikta saimnieciskā darbība);
- jaunu investīciju un uzņēmumu aktīva piesaiste.

89.2.

Daudzdzīvokļu māju rajona dzīves kvalitātes uzlabošana:

- daudzdzīvokļu māju un iekšpagalmu renovācijas veicināšana;
- Ziemeļu rajona parka un citu publisko apstādījumu labiekārtojuma līmeņa uzlabošana;
- dzīvojamo māju aizsardzības pasākumi pret esošo rūpniecības uzņēmumu vides piesārņojumu.

10.att. Rēzeknes pilsētas struktūra 2030.gadā

7.2.2. Centrs

90. Pilsētas centru veido vecākā pilsētas daļa (Rēzeknes upes, Latgales ielas apkārtnē) un jaunais centrs, kas veidojies XIX gadsimta vidū ap Sanktpēterburgas-Varšavas ceļu (Atbrīvošanas aleja), 18. Novembra un Latgales ielām.
91. Pilsētas centra loma ir reprezentācija, kultūra, tūrisms, pakalpojumi, tirdzniecība.
92. Centrs atspoguļo pilsētas identitāti, un tajā liela loma ir kultūrvēsturiskajam mantojumam.
93. Pilsētas centrā ir jaukta apbūve dzīvošanai, tirdzniecībai, sabiedriskajai ēdināšanai un citiem pakalpojumiem.
94. Pilsētas centrā ir blīva brīvā laika pavadīšanas publiskā telpa un gājēju kustības infrastruktūra. Šeit ir teritorijas brīvdabas pasākumiem, labiekārtota Rēzeknes upes ieleja un Kovša ezera ūdensparks. Centrā ir izveidota veloinfrastruktūra, kas tālāk centru sasaista ar piepilsētas atpūtas teritorijām.

7.2.3. Jaukta pilsētas apbūve

95. Pilsētas vidusdaļa starp dzelzceļiem un Rēzeknes upi ir visintensīvāk apbūvēta. Tās veido pilsētas dzīves pamatu – telpu dzīvošanai, ikdienas pakalpojumiem, mazo uzņēmumu saimniecīšanai.
96. **Pilsētas apbūves daļā ir jāveic šādi uzlabojumi:**
 - 96.1. daudzdzīvokļu māju renovācija un energoefektivitātes paaugstināšana;
 - 96.2. sabiedrisko pakalpojumu ēku renovācija;
 - 96.3. publiskās telpas piemērošana ģimenēm (Kultūras un atpūtas parka labiekārtošana);
 - 96.4. dzelzceļam blakus esošo teritoriju intensīvāka izmantošana saimnieciskiem mērķiem;
 - 96.5. ēku piemērošana uzņēmējdarbībai, radošām aktivitātēm;
 - 96.6. ērtas un drošas satiksmes nodrošināšana.

7.2.4. Savrupmāju rajoni

97. Pilsētas dienvidu un dienvidaustrumu daļā pamata funkciju veido dzīvesvide savrupmājās.
98. Tās ir pilsētas zaļākās teritorijas ar privātmāju dārziem.
99. Mazdārziņu teritorijās nav atbalstāma dzīvojamās apbūves veidošana.
100. Savrupmāju rajonos nepieciešama ielu seguma uzlabošana un publiskās telpas uzlabošana.

7.2.5. Aktīvās atpūtas teritorijas

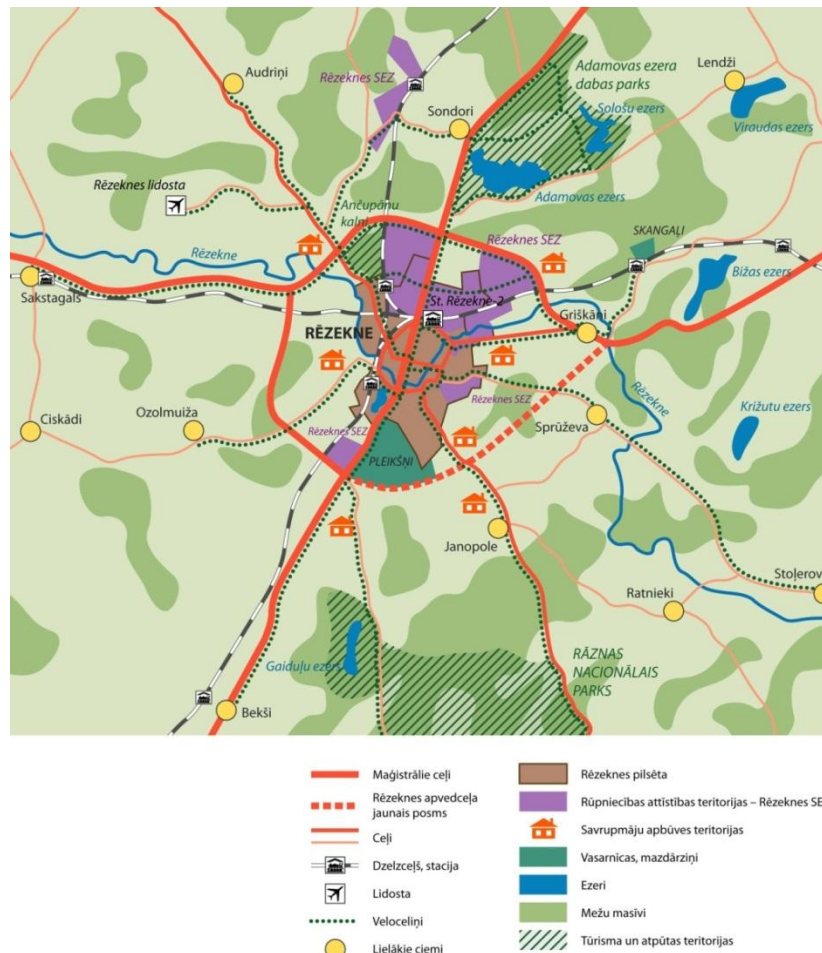
101. Rēzeknes upes apkārtnes, Vipingas, Makarovkas mežu, parku, Kovša ezera funkcija ir nodrošināt ekoloģiskās funkcijas un pilsētnieku veselīgas atpūtas iespējas.
102. Aktīvās atpūtas teritorijas paskaidro tematiskās kartes „Zaļā struktūra” un „Kompleksi attīstāmās teritorijas”.

7.3. Funkcionālās saites ar piepilsētu

103. Rēzekne, neskatoties uz mazo kompakto platību, ilgtermiņā ir nodrošināta ar attīstībai nepieciešamajām platībām.
104. Tajā pašā laikā vēsturiski Rēzekne aptver funkcionālo telpu, kas pārsniedz pilsētas robežas: SEZ uzņēmumu teritorijas, piepilsētas privātmāju teritorijas, kas iekļautas pilsētas ūdenssaimniecības tīklā, mazdārziņu un atpūtas teritorijas, lidosta Rēzeknes novadā, starptautiskie autoceļi, kas kalpo kā pilsētas apvedceļi.

11.att. Rēzeknes piepilsēta

105. Stratēģija akcentē Rēzeknes pilsētas intereses šo teritoriju koordinētā attīstībā un kopā ar Rēzeknes novadu veicinās:
- 105.1. Rēzeknes SEZ uzņēmumu darbību, pārstrādes uzņēmumu, transporta un loģistikas uzņēmumu attīstību;
- 105.2. dzīves vietu kvalitātes uzlabošanu piepilsētā – Pleikšņos, Vipingā, Jupatovkā, Ančupānos, Mazajos Garančos, Kleperovā;
- 105.3. autoceļu kvalitātes uzlabošanu, sabiedrisko transportu un velojoslu izbūvi;
- 105.4. kravas tranzīta novirzīšanu ārpus pilsētas centra pa apvedceļu (Rēzeknes apvedceļa jaunais posms);
- 105.5. Rēzeknes lidostas (Rēzeknes novada Audriņu pagastā) attīstību, kas paredzēta kā reģionālā civilās aviācijas un komerclidosta, kas nodrošina dažādu transporta veidu pieejamību Rēzeknes SEZ uzņēmumiem, kultūras tūristiem, kā arī var kalpot kā reģionālā civilās aviācijas apmācību bāze;
- 105.6. atpūtas iespējas piepilsētas mežos, pie ezeriem, tūrisma un atpūtas teritorijās.

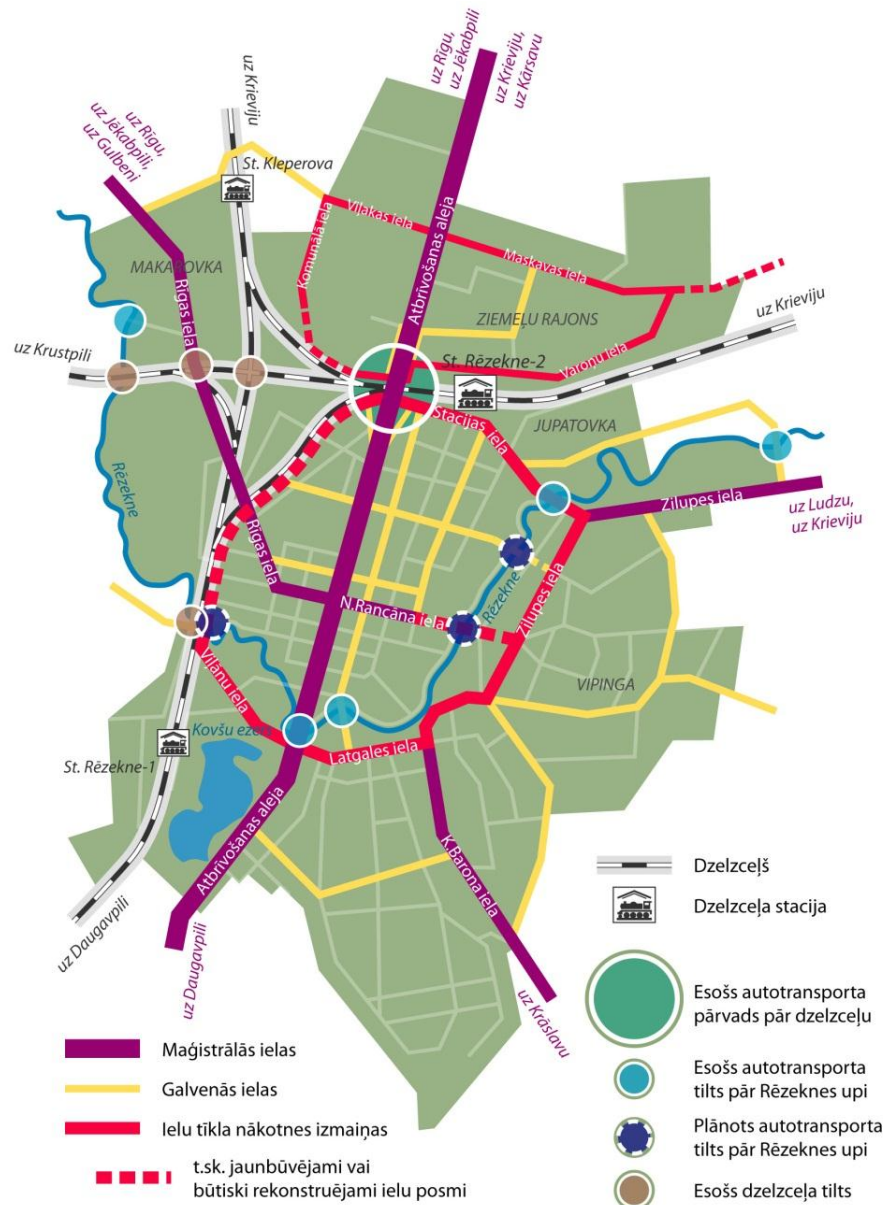

7.4. Galvenā transporta infrastruktūra

7.4.1. Ielu tīkls

- 106. Galvenās pilsētas transporta artērijas ir Atbrīvošanas aleja un Rīgas iela. Tām pakārtotās transporta maģistrāles ir Zilupes iela un K.Barona iela.
- 107. Ilgtermiņā transporta organizācijā jāveic izmaiņas, kas mazinās autotransporta lomu pilsētas centrā un uzlabos pilsētas centra sasaisti ar pilsētas nomalēm un piepilsētu.
- 108. Autotransporta kustības novirzīšanai no pilsētas centra izbūvē „mazo loku”, kurā iekļauj Dzelceļnieku, Stacijas, Zilupes un Latgales ielas, Brīvības un Viļānu ielu posmus un izbūvējamo jauno ielu Viļānu ielas turpinājumā līdz Rīgas ielai ar tiltu pār Rēzeknes upi.
- 109. Izbūvē jaunu tiltu pāri Rēzeknes upei un N.Rancāna ielas posmu pilsētas centra savienošanai ar Vipingu un Jupatovku.
- 110. Pilsētas centrā palielina gājēju kustības lomu un papildina ar iespējām pārvietoties ar velosipēdu.

12.att. Transporta infrastruktūra

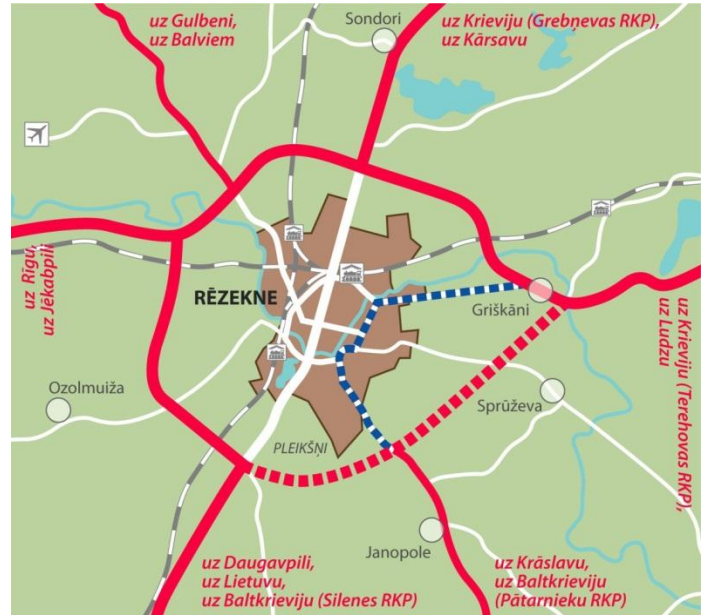

7.4.2. Kravas tranzīts

111. Pilsētas austrumu un dienvidu daļa – Zilupes iela (turpinājums P54 Rēzekne–Greiškāni ar izeju uz E22/A12 Jēkabpils–Ludza (Krievija robeža)) un K.Barona iela (turpinājums P55 Rēzekne–Dagda ar izeju Baltkrievijas virzienā) jāatbrīvo no kravas tranzīta satiksmes, veicinot apvedceļa izbūvi.

13.att. Kravas tranzīta kustības infrastruktūra

- Esošā, saglabājamā tranzīta kustība
- - - Tranzīta kustība caur Rēzekni Krāslavas virzienā līdz apvedceļa jaunā posma izbūvei
- - - Tranzīta kustība pa Rēzeknes apvedceļa jauno posmu pēc tā izbūves

7.4.3. Velotīkls

112. Velokustības infrastruktūra attīstāma uz ielām, kas savieno pilsētas centru ar piepilsētu, lai nodrošinātu velosipēdu izmantošanu ikdienas kustībai uz darbu un pēc pakalpojumiem.
113. Jānodrošina velostāvvietas pie sabiedriskajiem objektiem un velonomas iespējas pie olimpiskā centra, Zeimuļa un daudzfunkcionālās koncertzāles.

14.att. Velotransporta infrastruktūra

- Veloceliņi

114. Dzelzceļa infrastruktūru saglabā esošajās teritorijās.
115. Nepieciešama teritoriju gar dzelzceļa līnijām - pievadceļu un ar dzelzceļu saistīto teritoriju integrāciju pilsētas saimnieciskajā apritē, lai attīstītu loģistikas un transporta pakalpojumus.

7.4.4. Dzelzceļš

7.5. Zaļā struktūra

116. Daba pilsētā ir Rēzeknes tēla būtiska sastāvdaļa. Rēzekne – zaļā pilsēta!
117. Dabas teritorijas veido ainaviski papildinošu lomu visās pilsētas funkcionālajās teritorijās. Pilsētas dabas struktūru veido reljefs un pilsētas parki, apstādījumi, savrupmāju dārzi, mazdārziņi, daudzdzīvokļu māju zaļie iekšpagalmi, meži, Rēzeknes upe un Kovša ezers un citas dabas teritorijas. Īpaši izteikta ir Rēzeknes upes ieleja, kas kalpo par galveno pilsētas zaļo koridoru.

15.att. Dabas teritoriju telpiskā struktūra

118. Dabas teritoriju galvenās funkcijas:

- 118.1. pilsētas ainavas kvalitātes nodrošināšana;
- 118.2. aktīvas atpūtas, pastaigu un brīvdabas kultūras un sporta aktivitāšu pieejamība dabā;
- 118.3. Zaļas pilsētas tēla saglabāšana, kultūras, izglītības, tūrisma un citu sabiedrisko objektu iekļaušana vienotā gājējiem un velobraucējiem draudzīgā publiskā telpā.

119. Piepilsētas dabas teritorijas jāsavieno ar pilsētas rekreācijas telpu, nodrošinot ērtus savienojumus.

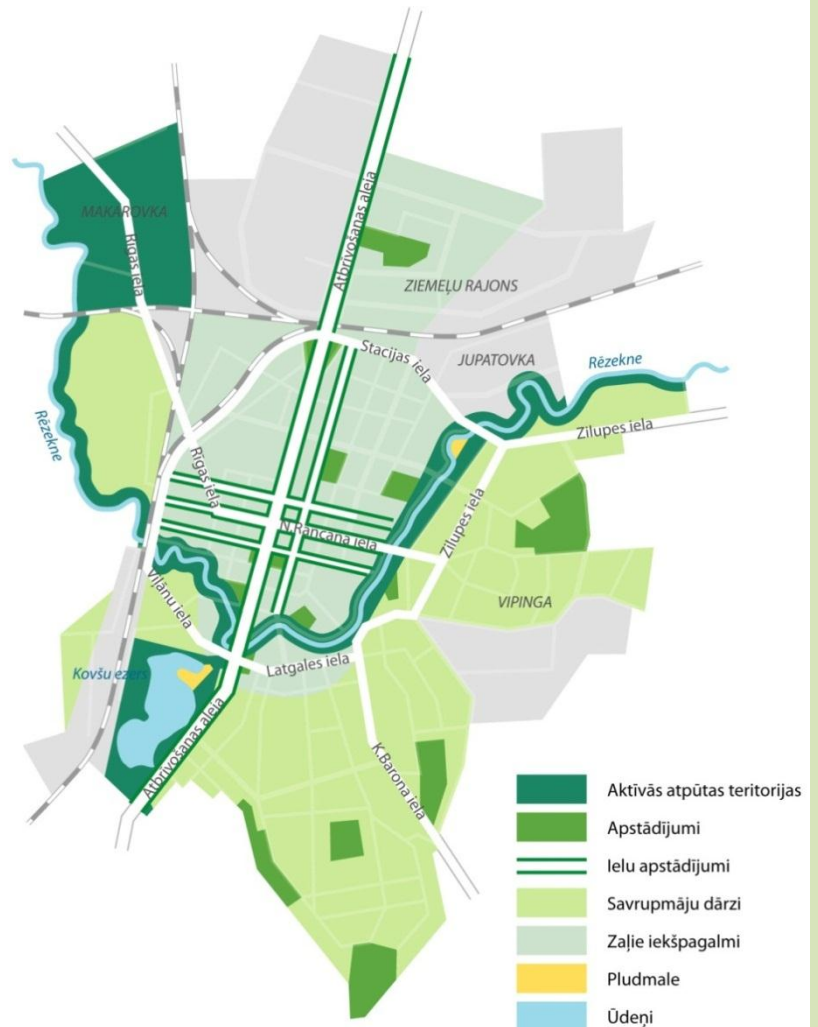
120. Attīstāmi parki un apstādījumi ģimeņu atpūtai, katrs ar savu specializēto funkciju:

- 120.1. Vipingas dendroloģiskais parks;
- 120.2. Kultūras un atpūtas parks Raiņa ielā;
- 120.3. Ziemeļu rajona parks Ziemeļu rajona iedzīvotāju atpūtai un sportam;
- 120.4. Kovšu ezera ūdens atpūtas parks un pilsētas pludmale;
- 120.5. Makarovkas kalnu ziemas un vasaras sporta mežaparks un pilsētas kempinga vieta;

120.6. Rēzeknes upes ieleja visā tās garumā atbilstoši atsevišķo upes posmu funkcijai:

- upes pludmale un piknika vieta iepretī olimpiskajam centram;
- gājēju taka upes garumā no olimpiskā centra līdz daudzfunkcionālajai koncertzālei (ietverot noejas pie upes, laivošanas iespējas, velobraukšanas un aktīvās atpūtas iespējas dažādos upes posmos).

121. Saglabājamās un veidojamās mazdārziņu teritorijas kā aktīva dzīvesveida, atpūtas un mājsaimniecības pārtikas audzēšanas teritorijas.

7.6. Kultūrvēsturiskā struktūra

122. Rēzeknes pilsētas kultūras vēsture, kas ir vairāk kā 12 gadsimtu ilga, saglabājusies nedaudzos XIX-XX gadsimta apbūves objektos. Lielākā daļa no tiem ir koncentrēti pilsētas centrā.
123. Rēzeknei kā kultūras un izglītības centram ir svarīga teritoriju un objektu saglabāšana, kas palīdz atspoguļot latgaliskās vērtības un latgalisko identitāti pilsētas vidē.
124. Rēzeknes pilsētas kultūrvēsturiskais mantojums saistīts ar dievnamu, Latgales atbrīvošanas cīņu piemiņas vietām, viduslaiku pilskalniem un Latvijas pirmās brīvvalsts un padomju laika saimniecisko dzīvi.
125. Nepieciešams palielināt industriālā mantojuma lomu pilsētas vidē, lai nodrošinātu Rēzeknes kā rūpniecības centra identitāti.
126. Nepieciešams nodrošināt kultūrvēsturisko objektu un ēku atjaunošanu un iekļaušanu pilsētas kultūrtūrisma piedāvājumā.

16.att. Kultūrvēsturiski nozīmīgo telpu struktūra

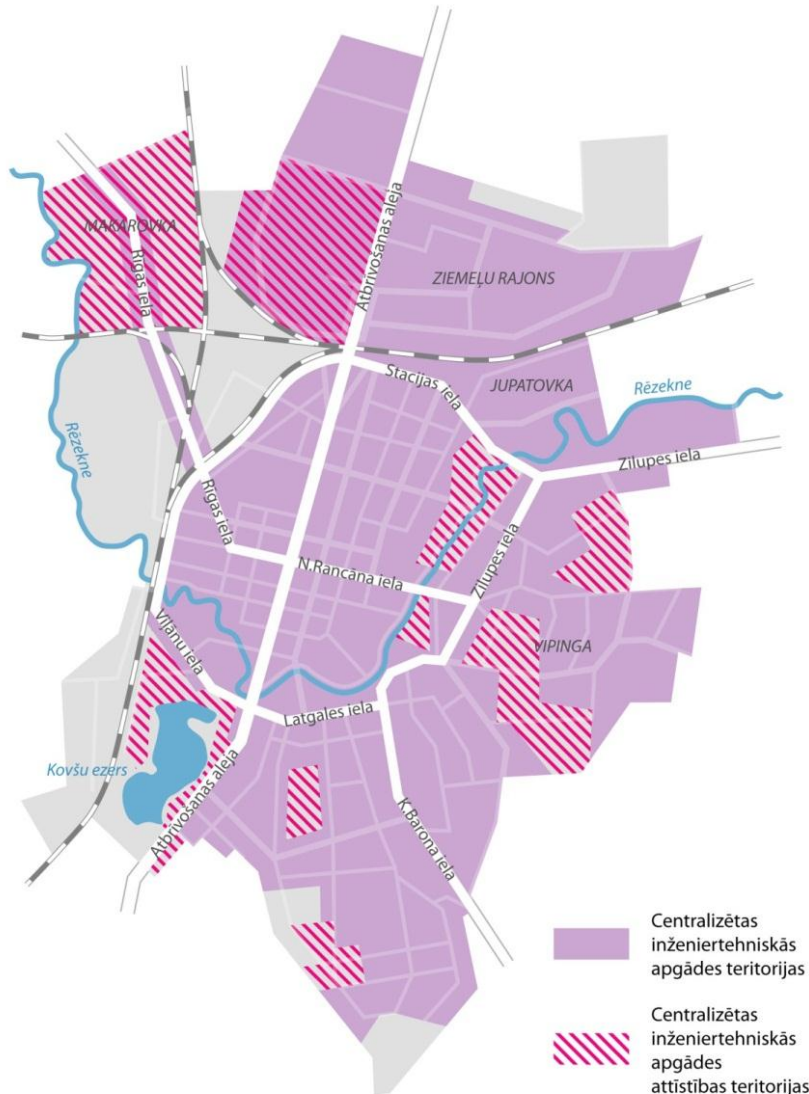

7.7. Galvenā inženiertehniskā infrastruktūra

127. Inženierapgādes un sakaru infrastruktūras koncentrācija ir pilsētas lielākā priekšrocība ekonomikas attīstībai un dzīvošanas izmaksu racionalizēšanai.

17.att. Inženierapgādes telpiskā struktūra

128. Nav plānots paplašināt pilsētas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas tīklu, izņemot kompleksi attīstāmajās teritorijās.
129. Nav plānots paplašināt pilsētas centralizētās siltumsaimniecības tīklu. Apkures vajadzībām tiks attīstīta gāzes infrastruktūra, kā arī alternatīvi energoapgādes risinājumi.
130. Energoapgādes infrastruktūra attīstīsies atbilstoši uzņēmumu un iedzīvotāju pieprasījumam pēc elektroapgādes pakalpojumiem.
131. Satiksmes ministrijas ātrgaitas (platjoslas) interneta pakalpojumu projekts palīdzēs uzlabot interneta pakalpojumu kvalitāti piepilsētā, tādējādi no tā iegūs arī Rēzeknes SEZ uzņēmumi, piepilsētas iedzīvotāji, kuru ikdienu saistīta ar Rēzekni.
132. Lai sasniegtu Digitālās Eiropas programmas mērķus, Rēzeknē tiks attīstīts sazarots optisko kabeļu tīkls, nodrošināta brīvu interneta publisko pieeju, sākotnēji sabiedriskajos objektos un pilsētas centra parkos, ar mērķi ilgtermiņā attīstīt augstas caurlaides spējas interneta sakarus visā pilsētas teritorijā.

7.8. Kompleksi attīstāmās teritorijas

133. Kompleksi attīstāmajās teritorijās veic savstarpēji papildinošus infrastruktūras, apbūves un publiskās telpas labiekārtošanas attīstības pasākumus, ja nepieciešams, precīzē funkcijas un detalizē teritoriju izmantošanu.

134. Rēzeknes pilsētā kompleksi attīstāmās teritorijas ir definētas vairākas pilsētas daļās.

134.1. **Makarovka**, kas atrodas starp dzelzceļa līnijām, Rīgas ielu un Rēzeknes upi pilsētas nomalē, pašlaik raksturo reta privātmāju apbūve, dzelzceļa zemes, mežs, upmala. Teritorija ir „pilsētas vārti”, iebraucot no Rīgas puses. Nepieciešama teritorijas funkcionālā sakārtošana, atrisinot šādus uzdevumus:

- pilsētas galvenais transporta ievads no Rīgas puses un pilsētas vizītkarte;
- pilsētas kempings, aktīvās atpūtas vieta;
- privātmāju apbūve;
- dzelzceļa saimnieciskā funkcija un potenciāls jaunu uzņēmumu izvietojumam.

134.2. **Pilsētas centrā** nepieciešams integrēt jaunus un esošos kultūrtūrisma objektus vienotā pilsētas piedāvājumā – daudzfunkcionālo koncertzāli, Festivāla parku, Zeimuļu, u.c. un risināt uzdevumus publiskās telpas uzlabošanai:

- gājēju iela;
- gājēju un velokustības sasaiste ar parkiem, aktīvās atpūtas teritorijām;
- informatīvās vides uzlabojumi.
- tirdzniecības funkcijas paplašināšana (tirgus, tirdzniecības iela).

134.3. **Ziemeļu rajona degradētajām rūpnieciskajām teritorijām** starp Komunālo ielu, Viļakas ielu un Atbrīvošanas aleju, izņemot dzīvojamo kvartālu starp Rūpniecības un Strādnieku ielām, nepieciešama kompleksa infrastruktūras attīstība investora piesaistei.

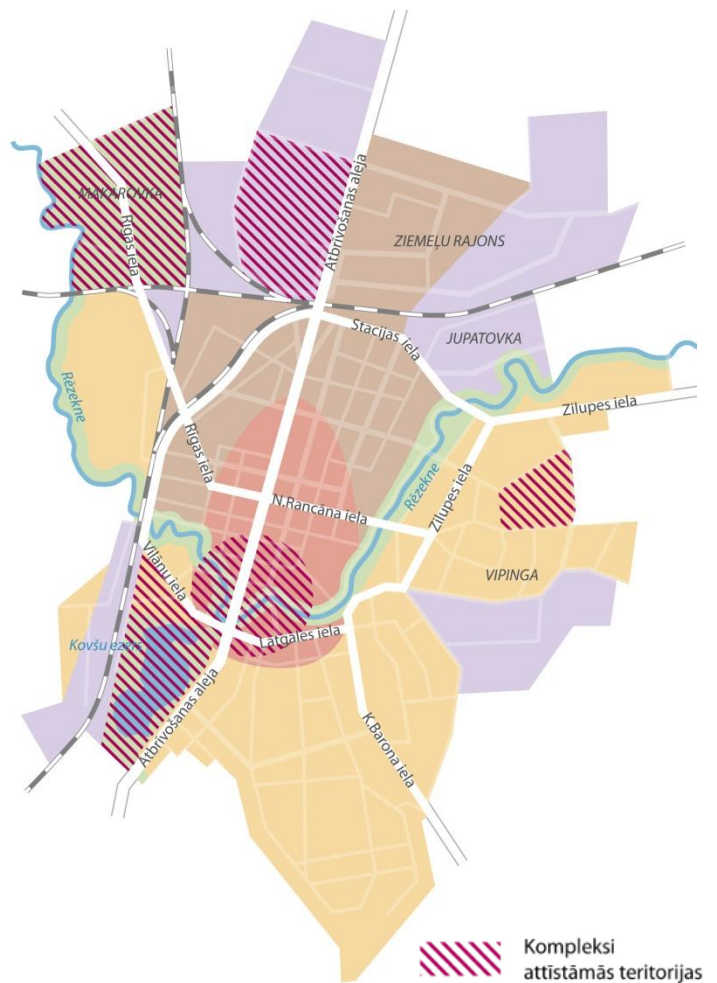
134.4. **Rēzeknes upes ielejas** un atsevišķo upes posmu krastu teritorijām nepieciešama izmantošanas precizēšana saistībā ar tuvumā esošo pilsētas piedāvājumu:

- upes pludmale un piknika vieta iepretī olimpiskajam centram;
- gājēju taka upes garumā no olimpiskā centra līdz daudzfunkcionālajai koncertzālei (ietverot noejas pie upes, laivošanas iespējas, velobraukšanas un aktīvās atpūtas iespējas dažādos upes posmos);
- upes šķērsojumi (gājēju un transporta), paredzot divu jaunu tiltu būvniecību – tiltu saistībā ar transporta „mazā loka” izbūvi Viļānu ielas turpinājumā līdz Dzelzceļnieku ielai un tiltu N.Rancāna ielas turpinājumā.

134.5. **Ap Kovšu ezeru** attīsta aktīvā ūdens sporta, atpūtas centra un viesnīcas un pludmales izmantošanu.

134.6. Kompleksi attīstāmām teritorijām, lai detalizētu teritorijas izmantošanas mērķus un teritorijas zonējumu, ieteicams izstrādāt lokālplānojumu.

18.att. Kompleksi attīstāmās teritorijas

8. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBA

135. Stratēģiju ievieš, realizējot Rēzeknes pilsētas attīstības programmu, nozaru attīstības plānošanas dokumentus, teritorijas plānojumu un pilsētas daļu lokālplānojumus.
136. Stratēģisko mērķu sasniegšanu izvērtē pirms katrām pašvaldības vēlēšanām, kā arī pirms jauna ES daudzgadu budžeta perioda – 2020.gadā un 2027.gadā.
137. Lai novērtētu stratēģisko mērķu sasniegšanu, sagatavo Stratēģijas ieviešanas ziņojumu.
138. Ziņojumā ietver:
 - 138.1. aktualizētus attīstības indikatoru rādītājus;
 - 138.2. vērtējumu par stratēģiskā mērķa un prioritāšu sasniegšanas progresu;
 - 138.3. vērtējumu par telpiskās attīstības perspektīvas ieviešanas progresu;
 - 138.4. vērtējumu par Stratēģijas atbilstību aktuālajām ekonomikas un sociālo procesu tendencēm un politiskajām nostādnēm;
 - 138.5. priekšlikumus Stratēģijas grozījumiem, ja nepieciešams.
139. Attīstības indikatoru rādītājiem izmanto publiski pieejamu informāciju avotus, kā arī kvalitatīvus pētījumus.
140. Pašvaldība nodrošina Stratēģijas ieviešanas ziņojuma pieejamību mājas lapā, organizē diskusiju sabiedrībā par nepieciešamību veikt izmaiņas pilsētas stratēģiskajā mērķī, vīzijā, attīstības prioritātēs un telpiskās attīstības struktūrā.
141. Stratēģijas ieviešanas ziņojumā ņem vērā arī Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Latgales reģiona stratēģijas 2030.gadam ieviešanas ziņojumus.
142. Stratēģijas ieviešanas ziņojuma sagatavošanu koordinē Rēzeknes pilsētas Attīstības pārvalde.